

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

щодо виконання Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві річного плану діяльності за 2022 рік у I кварталі

ЗМІСТ

Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками:

[1.] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

[2.] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи безоплатної правової допомоги.

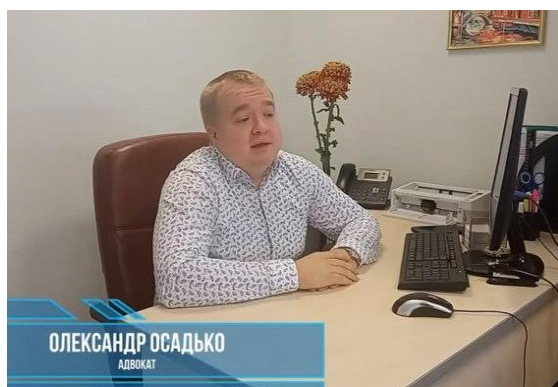
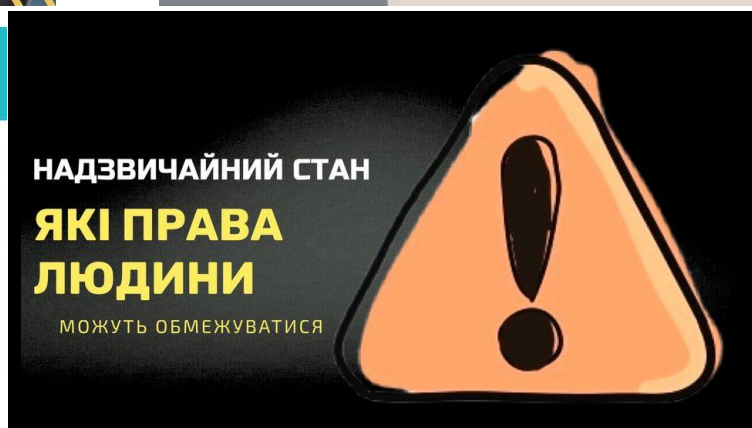
[3.] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

[4.] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)".

Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами:

[1.] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей

З метою інформування населення про права громадян та можливості системи безоплатної правової допомоги упродовж I кварталу 2022 року фахівці Регіонального центру, аналізуючи правові потреби киян, в тому числі, і шляхом моніторингу петицій на сайтах державних органів влади, визначали тематики правопросвітницьких заходів та готували і поширювали у засобах масової інформації актуальні правові консультації. Так, за звітний період було опубліковано 6 правових консультацій.

Крім цього, для зменшення рівня правового нігілізму та з метою навчання людей користуватися своїми правами та не порушувати права інших були створені відеоконсультації для постійної рубрики "Поради від адвоката БПД" на сторінці Facebook.

Також, спеціалісти центру підтримують розвиток довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid», зокрема, за звітний період було оновлено 5 правових консультацій для підтримання їх в актуальному стані.

Бажаючи навчати людей користуватися правовими механізмами для самостійного вирішення проблем, фахівці Регіонального центру створюють та публікують в соціальних мережах та засобах масової інформації інфографіки з алгоритмами вирішення правових питань.

Для реєстрації авторського права потрібно надати документи до державного підприємства «Укрпатент»

А саме:

- заяву встановленої форми;
- примірник твору в матеріальній формі;
- документ, який засвідчує факт і дату оприлюднення, якщо воно було;
- документ або копію про сплату збору за підготовку до реєстрації авторського права;
- довіреність, оформлену в установленому порядку, якщо заявка від імені автора або його спадкоємця подається довіреною особою, або копія довіреності, засвідчена відповідно до законодавства;
- документ, що засвідчує перехід у спадщину майнового права автора;
- інші додаткові документи, перелік яких визначає постанова Кабінету міністрів України.

Авторське право виникає з моменту створення твору чи іншого об'єкта. Його не обов'язково реєструвати. Втім, це можна зробити, щоб мати більше аргументів у суді, якщо хтось без дозволу, безкоштовно використовує продукт вашого інтелекту.

Питання державної реєстрації авторських прав регулюються Цивільним кодексом України (далі – ЦКУ), Законом України «Про авторське право і суміжні права» (далі – Закон) та Порядком державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 №1756 «Про державну реєстрацію авторського права та договорів, які стосуються права автора на твір»

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

ЯК ЗАРЕЄСТРУВАТИ?

Що можна зареєструвати?

- Письмові літературні твори різного характеру, формату;
- усні твори (виступи, промови, лекції, проповіді тощо);
- комп'ютерні програми й бази даних;
- музика з текстом або без нього;
- пантоміми, хореографія, драматичні і театральні постановки;
- картини, фотографії;
- розробки у галузі містобудування, архітектури, садово-паркового мистецтва та інші

Варто зауважити, що 24 лютого 2022 року на території України було введено воєнний стан. Ця обставина ускладнила роботу працівників центрів. Зокрема, задля безпеки фахівців центру і киян, заплановані на кінець лютого та березень заходи були скасовані, що вплинуло на загальний результат роботи.

Проте у лютому спеціалісти Регіонального центру провели зустріч з особами, що перебувають на обліку у Шевченківському районному відділі філії Державної установи «Центр пробації» у місті Києві та Київській області.

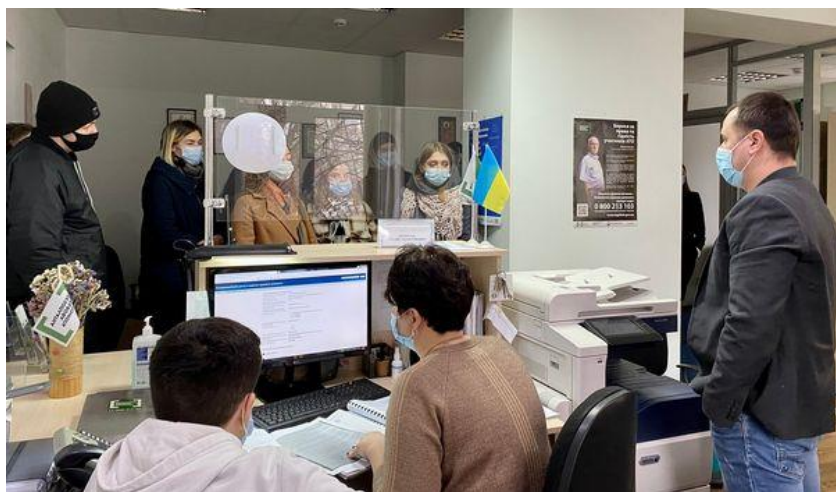
Спілкуючись з клієнтами пробації під час право просвітницького заходу заступниця директора Регіонального центру з надання БВПД у місті Києві Тетяна Городенська розповіла про види юридичної допомоги, які можна отримати в регіональних та місцевих центрах з надання БВПД та про категорії громадян, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу.

[2.] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи безоплатної правової допомоги.

Закон України «Про безоплатну правову допомогу» надає можливість отримувати своєчасну та якісну правову допомогу всім, хто цього потребує, роблячи її доступною.

Для того, щоб громадяни вирішували свої проблеми у правовому полі спеціалісти Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві беруть участь у проведенні правопросвітницьких заходів для різних цільових груп.

Так, студенти 3 курсу Академії адвокатури України, що відвідали Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві, дізналися про систему БПД і про її головні функції.

Перш за все, молодь побачила, як працює один з ключових підрозділів центру – чергова частина. Зокрема, студенти дізналися про процедуру інформування центрів про затримання та про подальші дії чергового, зокрема, пошук адвоката

для затриманого.

Заступниця директора Регіонального центру Тетяна Городенська акцентувала увагу на процедурі проходження конкурсного відбору адвокатів, що надають безоплатну правову допомогу та на стандартах якості, якими керуються адвокати, що співпрацюють з центром, у своїй професійній діяльності, наголосивши, що порушення цих стандартів тягне за собою цивільну відповідальність, передбачену законодавством. Загалом, стандарти якості – це гарантія якості послуг, які отримає клієнт.

Також, вона розповіла про юрисдикцію центрів з надання БВПД та бюро правової допомоги, зазначивши, що адвокати, за бажанням, можуть співпрацювати одночасно і з регіональним, і з місцевими центрами.

Спеціалісти Регіонального центру з надання безоплатної правової допомоги постійно розширюють коло партнерів та залучають їх до правопросвітницьких заходів.

Так, у I кварталі 2022 року був підписаний меморандум про співпрацю Київським міським центром

допомоги учасникам Антитерористичної операції.

Підписавши меморандум про співпрацю, сторони домовилися про роботу консультативного пункту київських місцевих центрів з надання БВПД в приміщенні Київського міського центру допомоги учасникам Антитерористичної операції.

Директори київських центрів з надання БВПД обговорили основні положення меморандуму та перші дії на шляху його реалізації з директором Київського міського центру допомоги учасникам АТО Георгієм Кунахом та заступницею голови КМДА Мариною Хондою .

З метою посилення спроможності захисту прав, розширювалися можливості надання правової допомоги для осіб, які перебувають в місцях несвободи, перш за все шляхом удосконалення роботи консультативних пунктів доступу до безоплатної правової роботи у таких місцях.

Так, в Державній установі "Київський слідчий ізолятор" працює консультативний пункт доступу до системи БПД, де надають юридичні консультації особам, які перебувають у місці несвободи, фахівці Регіонального та київських місцевих центрів з надання БВПД.

Про умови ефективної співпраці щодо забезпечення захисту прав засуджених та осіб, взятих під варту говорили під час робочої зустрічі начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру Микола Личик, начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги Ростислав Поспеев та заступник начальника СІЗО із соціально-виховної та психологічної роботи Іван Юрченко.

Крім планування роботи консультативного пункту, учасники зустрічі говорили про можливість залучення фахівців центрів для надання безоплатної правової допомоги засудженим особам під час їхньої підготовки до звільнення та проведення спільних правопросвітницьких заходів, зокрема стосовно прав та обов'язків засуджених і порядку дотримання їх прав.

По завершенню зустрічі, фахівці регіонального центру консультували засуджених, які відбувають покарання в установі.

Під час консультування засуджені, крім запитань, що стосуються кримінального провадження, часто намагаються вирішити сімейні чи інші цивільні питання.

Крім цього, на базі Регіонального центру проводиться стажування студентів з ВНЗ. Велика увага приділяється залученню волонтерів БПД для поширення інформації про доступ до безоплатної правової допомоги.

3 роки Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві співпрацює з Академією адвокатури України. Весь цей час студенти закладу розширюють свої знання про систему безоплатної правової допомоги, вивчаючи її досвід у

сфері захисту прав людини.

Так, і цього разу, під час двотижневої практики 32 студента Академії адвокатури України, які навчаються за спеціальністю правознавство, слухали лекції фахівців Регіонального центру з надання БВПД у місті Києві та адвокатів, які співпрацюють із центром, брали участь у дискусіях і виконували індивідуальні практичні завдання.

Під час звітнього періоду на офіційних сторінках регіонального центру у соціальних мережах (Facebook та Instagram) розміщено 27 постів, серед них – новини, правова інформація і консультації, успішні справи адвокатів та юристів центрів. 20 матеріалів було розміщено на сторінках у соціальних мережах партнерських організацій. На офіційному сайті системи БПД розміщено 10 матеріалів, серед них - новини, правові консультації та успішні справи.

У засобах масової інформації розміщено 7 матеріалів, більшість з яких правові консультації та матеріали, що популяризують дистанційні сервіси системи БПД.

[3.] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

Пріоритет системи БПД – якісні послуги. Для досягнення цієї мети проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота серед адвокатів щодо окремих положень Стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному і цивільному процесах. Крім цього, здійснюється спостереження за наданням БВПД адвокатами та працівниками МЦ у суді, проводяться робочі зустрічі з адвокатами, які надають БВПД з метою аналізу практики, обговорення проблемних питань системи БПД.

Упродовж звітнього кварталу здійснено 10 спостережень за роботою адвокатів у суді та 5 інтерв'ювань серед суб'єктів права на БВПД (підозрюваних, обвинувачених, засуджених).

Крім цього, проводилися інформаційні заходи щодо можливості використання альтернативних способів врегулювання спорів за допомогою

медіації в т.ч . щодо відновного правосуддя для неповнолітніх. У звітному періоді їх було 3. Два заходи були проведені на базі інституту підготовки керівних кадрів та підвищення кваліфікації Національної академії внутрішніх справ.

За звітній період було проведено наради з директорами київських місцевих центрів з надання БВПД, керівниками їх структурних підрозділів для визначення напрямів діяльності, інших актуальних питань. Крім цього, проведені моніторинги діяльності місцевих центрів, у тому числі аналіз їх роботи щодо застосування методичних рекомендацій щодо організації надання безоплатної правової допомоги та узагальнення основних статистичних показників діяльності.

[4.] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)"

У місті Києві постійно проводиться роз'яснювальна робота для адвокатів-медіаторів, представників правоохоронних органів та громадських організацій задля реалізації проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочині».

Про кримінальні провадження щодо неповнолітніх та застосування «Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» говорили з практикуючими слідчими Національної поліції України під час заняття в інституті підготовки керівних кадрів та підвищення

кваліфікації Національної академії внутрішніх справ. Зустріч провели начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової

допомоги Регіонального центру Ростислав Поспеев та адвокат-медіатор Ілмарс Путраймс.

Зокрема присутні дізналися про застосування медіації, про роль медіатора у цьому процесі та про позитивні наслідки для неповнолітнього у разі підписання медіаційної угоди.

Під час наступної зустрічі, що відбулася на базі інституту підготовки керівних кадрів та підвищення кваліфікації Національної академії внутрішніх справ Ростислав Поспеев та Ілмарс Путраймс говорили про кримінальні провадження щодо неповнолітніх та застосування Програми відновного правосуддя з дізнавачами підрозділів Національної поліції.

Начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги Регіонального центру з надання БВПД у місті Києві Ростислав Поспеев та адвокат-медіатор Ілмарс Путраймс розповіли про можливості застосування альтернативного способу вирішення правових спорів та про процедуру залучення адвоката –медіатора під час застосування Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення.

Ілмарс Путраймс на власних прикладах розповів про застосування медіації, про роль медіатора у цьому процесі та про позитивні наслідки для неповнолітнього у разі підписання медіаційної угоди.

Отримані під час заняття знання допоможуть дізнавачам сприяти реалізації Програми відновлення та застосовувати в практичній діяльності процедуру медіації

Крім цього, створювалися належні умови для забезпечення реалізації права на безоплатну правову допомогу для осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі.

Організовувались та проводились спільні заходи, спрямовані на підвищення рівня правової свідомості та освіченості, а також правової поінформованості суб'єктів пробації щодо захисту своїх прав та можливостей.

Фахівці Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві відвідували Шевченківський районний відділ філії Державної установи «Центр пробації» у місті Києві та Київській області.

Під час робочої зустрічі з в.о.директора районного відділу Оленою Василичин обговорили співпрацю у напрямку надання безоплатної правової допомоги особам, які перебувають на обліку у підрозділах пробації та проведення правопросвітницьких заходів для підвищення правової проінформованості таких засуджених.

Крім цього, начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги Регіонального центру Ростислав Поспєєв розповів про роботу регіонального та місцевих центрів та про реалізацію проекту відновного правосуддя для неповнолітніх.

Також, на базі Шевченківського районного відділу філії Державної установи «Центр пробації» у місті Києві та Київській області фахівці київських центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги надавали правові консультації особам, що перебувають на обліку у філії.

Маючи на меті розвиток спроможності системи БПД до впровадження нових інформаційних технологій 10 співробітників Регіонального центру та місцевих центрів пройшли тренінг щодо нових інформаційних технологій, який пройшов на базі Регіонального центру у форматі онлайн. Тема тренінгу – робота у програмі «АСКОД».

Для покращення співробітництва з адвокатами системи БПД був створений Telegram-канал для адвокатів з інформацією про зміни в законодавстві та актуальні новини системи БПД